

Marta Pons

NOSALTRES, EL PLANETA

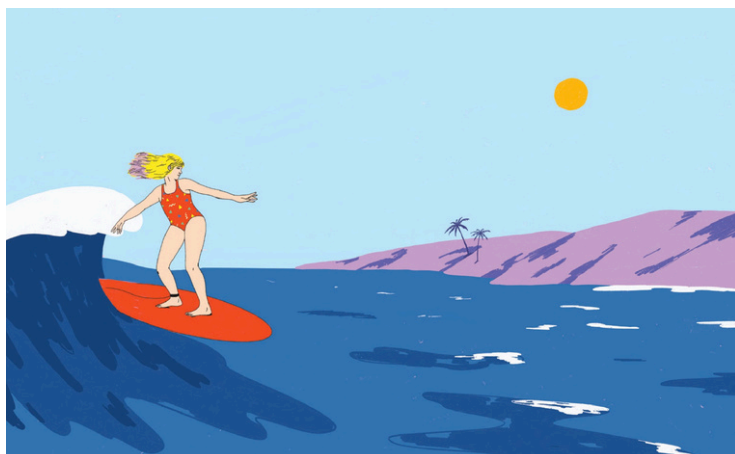
DOSSIER DE PREMSA

Sinopsi

QUINZE CONTES DE SENSIBILITZACIÓ ECOLÒGICA

Nosaltres, el planeta és un llibre que recull quinze contes ambientats en diferents països del món, pensats per explicar la gran riquesa del nostre planeta en l'àmbit de la natura, la cultura, la societat i els usos i costums. Aquests contes volen mostrar la bellesa i la biodiversitat del planeta, la riquesa dels seus paisatges i cultures, així com diferents tipus de famílies actuals i diverses. Cadascun dels quinze contes va lligat a la idiosincràsia del país o regió que li serveix d'escenari i a una qüestió mediambiental específica relacionada amb el territori, alhora que transmet un missatge ecològic en positiu, perquè actuar amb proactivitat, coratge i implicant la comunitat sempre és el més revolucionari.

[Consulta la web](#)

El missatge

Nosaltres, el planeta aposta pel principi de responsabilitat col·lectiva i per l'amor, deixant enrere plantejaments i visions més catastrofistes que generen ecoansietat en els joves. El missatge d'aquest llibre és que ningú és massa petit per fer acció climàtica, tal com defensa la Greta Thunberg: només cal consciència i una actitud proactiva ajustada a les possibilitats i condicionants de cadascú. Passar a l'acció és el millor antídote contra el neguit i la desesperança! La narrativa del llibre s'emmarca en dues tendències actuals: la de l'optimisme apocalíptic definit per *The New York Times* i l'optimisme obstinat que defensen figures rellevants de l'acció climàtica com la Christiana Figueres.

Les protagonistes

Els quinze contes de **Nosaltres, el planeta** estan protagonitzats per quinze nenes de diferents països i regions del món que despleguen un lideratge en femení, conscient, intuïtiu, col·laborador, creatiu. Són nenes de diferents edats i cultures, amb un denominador comú: l'amor pel planeta. Tenim l'Odina, una nena cherokee d'Oklahoma amb una gran connexió amb la terra, que ha après a ser pacient com les estacions, valenta com els bisons i ferma com les sequoies. Dibuixada per la Sonia Pulido, l'Odina convoca una marxa jove per reclamar justícia climàtica. També hi ha la Gjerta, dibuixada per l'Ana Galvañ, que viu a Copenhaguen i que ha après dels seus avis activistes que el lideratge col·lectiu comença per una mateixa i que, com canta la Patti Smith, *La gent té el poder*; i la Warsha, de Bangalore, a qui ha donat vida la María Medem, que viu en una casa on sempre fa olor de curri i que, quan sigui gran, vol ser dissenyadora de moda ètica, però mentrestant engresca tota la seva família i tot el seu barri per evitar el malbaratament de roba.

Rigor periodístic

La veracitat de les il·lustracions, que han seguit un laboriós procés de documentació gràfica per part de l'autora dels contes, s'acompanya d'un exigent rigor periodístic, present en el contingut dels textos i en cadascun dels seus detalls gràcies a la inestimable col·laboració d'un gran equip d'especialistes expert en diverses matèries relacionades amb l'ecologia i la legislació mediambiental.

Les il·lustracions

Els quinze contes de ***Nosaltres, el planeta*** estan il·lustrats per un equip de reconegudes il·lustradores i il·lustradors: **Mariona Cabassa, David de las Heras, Ana Galvañ, Maru Godàs, Sandra Hernández, Conxita Herrero, María Medem, Miriam Persand, Gala Pont, Sonia Pulido, Joana Santamans, Carmen Segovia, Glàfira Smith, Dani Torrent i Elena Val.**

La narrativa pròpia de cada il·lustradora i el seu gust pels detalls culturals amplifiquen el missatge que la Terra és un lloc únic i fascinant, que ens acull i ens dona vida. Els dibuixos s'inspiren en la veracitat dels escenaris i mostren elements típics de les diferents cultures, com el jersei Lopapeysa a Islàndia o els tatuatges maoris a Rotorua, així com elements característics dels paisatges retratats, com ara els pins estilitzats de Nova Caledònia o l'starpup Lions Campus de Kenia.

L'autora

Marta Pons (Barcelona, 1973) és llicenciada en Periodisme, ha estat reportera d'informatius i d'un canal de viatges, creadora de continguts televisius, guionista i redactora política. Des del 2015 treballa com a agent lliure i ha creat una agència de comunicació, narrativa i sensibilització ecològica per apropar el relat de la sostenibilitat, l'adaptació i la regeneració a les empreses amb què col·labora i als projectes que assessora.

La seva curiositat l'ha portat de viatge per natures majúscules i cultures biodiverses com les de Nova Zelanda, el Canadà, les Fiji, la Patagònia argentina, el Vietnam, Zanzíbar, Corea del Sud, Kenya, Islàndia, Austràlia, el Japó, Sri Lanka o el Brasil, entre d'altres. A ***Nosaltres, el planeta*** comparteix la seva mirada i una part dels aprenentatges i de la consciència que ha desenvolupat fent camí. Sobretot la convicció que vivim en un món d'una bellesa i diversitat que hem de saber conservar i preservar, pel nostre propi bé.

Ho fa també pel sentit que troba en contribuir a abordar la crisi ecològica no només com una emergència ambiental, sinó com una conseqüència cultural i filosòfica de la modernitat, de derives del sistema capitalista com l'extractivisme i de constructes occidentals que afavoreixen una visió fragmentada del món, que ens separa de la natura i del món més-que-humà.

Entrevista amb l'autora

D'on sorgeix la idea de *Nosaltres, el planeta*? En quin moment vas sentir que era necessari parlar dels reptes mediambientals a través d'un llibre com aquest?

La idea va sorgir de la voluntat de compartir allò que anava descobrint com a periodista i com a persona curiosa i sensible als reptes ecosocials. No només perquè considero necessari que la cultura ecològica formi part de la conversa, sinó també perquè em sembla un tema apassionant i transversal, i una oportunitat per afinar la mirada, habitar el món amb més sentit i assumir responsabilitats de manera creativa. El punt de partida va ser conèixer persones que ja imaginaven altres maneres de fer, les transformen en solucions concretes i, amb el seu exemple, mobilitzen els altres.

Què volies explicar sobre la crisi mediambiental que potser no s'havia explicat encara o què volies abordar des d'una perspectiva diferent?

La meua intenció era aportar una mirada femenina, contemporània i d'esperança activa, que anés més enllà del llenguatge combatiu o antropocèntric d'expressions com «lluitar contra el canvi climàtic» o «salvar el planeta». Quan coneixes i estimes allò que t'envolta, cuidar-ho esdevé una cosa natural. Conèixer diferents llocs del món m'ha fet adonar que vivim en un planeta impressionant, d'una bellesa i una saviesa natural que no deixen de sorprendre'm. El llibre també vol reflectir aquesta riquesa de paisatges, cultures i formes de viure, i convidar a preservar-la. No des de la por, la culpa o l'obligació, sinó des de l'admiració, l'amor i el sentiment de pertinença.

El títol *Nosaltres, el planeta*, posa el focus en la relació entre les persones i el món que habitem. Què significa per a tu aquest títol?

I no només les persones. Per mi, el «nosaltres» inclou altres espècies, com els animals, les plantes i els microorganismes, amb els quals compartim una xarxa de relacions i interdependències necessàries per a la vida a la Terra, tal com explica el conte de Kènia. És una perspectiva que el pensament ecològic contemporani anomena *more-than-human*, «més que humà».

Amb el títol volia situar aquest «nosaltres» al mateix nivell que «el planeta» per subratllar que no és una realitat separada de nosaltres ni només l'escenari on vivim, sinó que en formem part.

Parlar de crisi mediambiental sense caure en el pessimisme és tot un repte. Com has abordat aquest equilibri al llarg del llibre?

Diria que actualment el més transgressor és ser optimista, però no d'una manera ingènua, sinó informada. Negar-se a acceptar que el deteriorament és inevitable i continuar pensant que el que fem importa. Per això, al llibre he volgut posar el focus en les possibilitats d'acció. Això ja es percep en l'índex, que parla de reforestació en lloc de desforestació, de conservació d'espècies en lloc d'extinció i de salut dels ecosistemes en lloc de pèrdua de biodiversitat. No es tracta de negar els problemes, sinó d'abordar-los també a través d'accions quotidianes que contribueixin a trobar solucions, sense dependre només d'iniciatives polítiques que van tard o de cimera internacional que acaben amb acords de mínims. Com planteja el conte dedicat a la justícia climàtica, també podem impulsar canvis de baix cap a dalt, el que es coneix com *bottom-up*.

En aquest sentit, crec que els infants no són només les generacions futures, sinó que són el present. I, com a membres de la societat d'avui, hauríem de reconèixer la seva agència, és a dir, la seva capacitat d'actuar i incidir en el món, i donar-los espai per exercir-la amb imaginació.

El llibre aborda problemes mediambientals molt complexos. Com has treballat per explicar-los d'una manera rigorosa, però alhora accessible per als lectors?

La feina de periodista m'ha entrenat a abordar qüestions complexes i explicar-les de manera sintètica i entenedora. Això és el que he procurat fer, en aquest cas a través d'una ficció inspirada en fets reals i sense renunciar al rigor que requereix la temàtica ecològica.

He treballat amb les eines pròpies de l'ofici, consultant fonts fiables i contrastant la informació. He llegit bibliografia especialitzada i he entrevistat moltes persones, sobretot del món de la ciència. A més, cada conte ha estat revisat per un o més especialistes en la matèria, no només per garantir-ne la veracitat, sinó també per incorporar-hi els coneixements més avançats. A partir d'aquí, m'he permès les llicències literàries necessàries per construir les històries i donar vida als personatges.

Com vas seleccionar els temes i les històries que formen part del llibre? Hi ha alguna història que, durant el procés d'escriptura, hagi acabat prenent una forma diferent de la que imaginaves inicialment?

Em vaig fer un mapa visual de les principals problemàtiques ambientals que considerava que calia tractar. Vaig anar buscant llocs del planeta que m'inspiraven i on cada temàtica podia tenir més sentit, com la geotèrmia a Nova Zelanda, l'energia solar a Espanya o la gestió sostenible dels boscos a Suècia. També volia mostrar que la cultura ecològica actual connecta la natura amb la ciència, la tecnologia, l'economia, l'art i els sabers ancestrals.

Vaig pensar molt cada història abans d'escriure-la i, per tant, no hi va haver gaires canvis després. Els contes són breus i àgils de llegir, però alhora expliquen moltes coses en poc espai i deixen portes obertes perquè cada lector pugui continuar preguntant-se, indagant i descobrint per iniciativa pròpia.

El llibre s'adreça a un públic molt ampli, des d'infants i joves fins a adults. Com ha condicionat la diversitat de lectors en la manera d'escriure i explicar les històries?

Nosaltres, el planeta està dedicat als nens i nenes, però m'agradaria que arribés a un públic ben ampli i, sobretot, que propiciés una lectura compartida i intergeneracional. Que fos un punt de trobada on nens, joves i adults poguessin descobrir coses plegats, conversar i intercanviar mirades. A diferència d'altres àmbits, en què els grans acostumem a saber més que els petits, en cultura ecològica el decalatge entre generacions no és tan gran i, de vegades, fins i tot són ells els qui ens ensenyen.

Per això no he volgut escriure contes estrictament infantils, sinó històries amb capes de lectura que puguin funcionar per a diferents edats i també amb la relectura. I per aquest motiu era molt important que fos un llibre lluminós, al qual vingués de gust tornar per la bellesa de les més de cent il·lustracions que inclou i perquè cada vegada s'hi poden descobrir coses noves.

Has reunit 15 artistes per il·lustrar el llibre. Com ha estat treballar amb tantes mirades diferents al voltant d'un mateix projecte?

Volia que fos una obra col·lectiva, en coherència amb el que expliquen els contes. Una idea pot sorgir d'una sola persona, però és quan troba les complicitats i aliances adequades que creix i esdevé significativa.

Recordo amb molta il·lusió quan pensava qui podia encaixar millor amb cada història, tant per la temàtica com per l'indret on transcorria. Per exemple, m'imaginava les aquarel·les de la Gala Pont per al conte sobre l'aigua, com la Joana Santamans podria dibuixar un fraret a tota pàgina, quin tractament cinematogràfic donaria la Carmen Segovia a la trama de Califòrnia o com seria traslladar l'imaginari poètic de la María Medem a l'Índia.

Per què vas voler que el llibre estigués acompanyat d'il·lustracions? Què creus que aporta el llenguatge visual a l'hora d'abordar qüestions mediambientals?

He estat molts anys reportera de televisió i em continuo dedicant a la comunicació audiovisual, així que, per mi, el text i la imatge sempre van lligats. A més, volia que *Nosaltres, el planeta* fos un llibre atractiu, d'aquells que venen de gust tenir, regalar, portar a l'escola o agafar en préstec a la biblioteca. Crec que la literatura i la bellesa de les imatges ajuden a fer més seductora la temàtica ecològica, i això, davant del que ja està comunicant el planeta, sembla més necessari que mai.

També és una manera de celebrar el talent de la il·lustració del nostre país i reunir-ne una representació al voltant d'una bona causa. Traduir en imatges els diferents reptes ecològics, els paisatges i les cultures, i acabar de donar personalitat a cadascuna de les protagonistes era un projecte creatiu que tenia moltes ganes de compartir amb quinze artistes.

Cada història té un llenguatge visual propi. Fins a quin punt era important preservar aquesta diversitat d'estils dins d'un mateix llibre?

M'agradava la idea de presentar quinze interpretacions visuals ben diferents per crear un efecte mirall amb la biodiversitat del planeta. A més, aquesta varietat fa que cada conte tingui més identitat i sigui més memorable. La suma d'estils, colors i imaginaris propis de cada artista conviu amb una veu narrativa comuna i una estructura que es repeteix per donar unitat al llibre.

Què significa per a tu cuidar el planeta, més enllà de la responsabilitat individual?

Per mi, cuidar el planeta és cuidar-nos, perquè no hi ha un nosaltres i un planeta a part. Com diu el conte de la Mahuika, la nena maori, respirem la mateixa vida.

Les pàgines del llibre

La Warsha viu en una casa on sempre fa olor de curri.

A totes les dones de la seva família, mare, germanes, àvies, tietes i cosines, els encanta estar-se a la cuina compartint un lassi o un te massala txai, ben especiat.

Ella les admira, mentre xerren i improvisen als fogons.

La Warsha les acompanya quan han d'anar al City Market, farcit de parades al carrer de fruites, verdures i espècies.

Sempre hi van a darrera hora, quan el preu és més barat i s'ho enduen tot, per evitar el malbaratament alimentari.

BENGALURU

Amb allò que tenen cuinen diferents plats de dieta vegetariana, seguint l'exemple del mahatma Gandhi.

La Warsha aprèn a fer cuina d'aprofitament amb restes i rebuig sa, com les pells de verdures i les espines de peix.

També a fermentar, a fer conserves i a especiar amb comí, cardamom, ocre i cúrcuma. A més, la Warsha afegeix flors als plats, perquè també siguin nutritius per a l'ànima.

Quan la Warsha va a dormir, sempre es queda algú cuinant. Al matí troba una muntanya de carmanyoles que el seu cosí favorit s'endú per repartir.

L'Amar és auditor d'intel·ligència artificial i revisa els sistemes d'IA perquè siguin respectuosos i no vulnerin drets d'autor.

Cada matí carrega el rickshaw amb les carmanyoles i les porta a la Ciutat Electrònica de Bengaluru, on treballa. Abans de començar la jornada, les lliura a expats que es passen el dia entrenant la IA per al bé comú.

Les pàgines del llibre

MISSISSIPPI

La Prudence va néixer una nit que al poble hi havia concert de rhythm-and-blues, sense poder sentir la música.

Com que és molt silenciosa, els animals del Mississippi no s'espanten ni fugen quan ella entra a banyar-se al riu.

Per això la Prudence coneix bé l'alta biodiversitat de la conca del Mississippi, un nom que li fa pessigolles als ulls.

També li fan pessigolles el fang i l'argila, uns sediments que fan créixer la vegetació al riu i als aiguamolls del seu delta.

El Mississippi té més de cinquanta tipus de crancs i seixanta de musclos. La Prudence els retrata tots. Ha desenvolupat la capacitat de dibuixar molt bé perquè li serveix per comunicar-se.

La Prudence vol arribar a dibuixar tots els éssers vius de la biosfera.

Aquesta enorme manta protectora, que embolcalla el planeta, li recorda els cobrellits de patchwork que cus l'àvia Rosalita.

Per a ella, totes dues són capes de diversitat. La biosfera integra persones, animals, plantes, fongs, bacteris i altres éssers vius. I el patchwork, una gran varietat de teles, materials, estampats i colors.

La Prudence veu que al club de patchwork cada sòcia aporta allò que pot, ja siguin teles sobrants d'una modista que fa vestits per al ball de graduació, un pijama de nen que ja ha fet l'estirada o una brusa amb volants que ha guarnit quatre generacions.

PRUDENCE

Les pàgines del llibre

La Ying Yue és introvertida, té molt de món interior i només parla quan considera que aporta alguna cosa.
El seu germà Zhòu, en canvi, és sociable i extravertit.
Ell es passa hores jugant a bàdminton i ella, llegint. Li agrada tant, que s'ha convertit en una necessitat.

L'amor de la Ying Yue per la lectura ve dels anys a Pequín, quan va començar a patir asma per la mala qualitat de l'aire d'una ciutat on la calculadora energètica suma en negatiu.

S'havia de passar tantes hores reclosa, que els llibres van començar a fer-li companyia i ja mai més s'ha sentit sola.

PEQUÍN

Farta de viure amb les finestres tancades, durant la transició energètica urbana fins a assolir la descarbonització, la família de la Ying Yue ha optat per un estil de vida més sa i sostenible.
Ha decidit mudar-se a un projecte de biociutat, allunyada de la capital.

La Ying Yue s'ha arrelat ràpidament al nou edifici biofílic, on els habitatges conviuen amb les plantes com a veïnes.
Unes veïnes generoses, perquè cada dia li donen oxigen i un respir, ja que absorbeixen CO₂ per l'efecte embornal.

Ara la Ying Yue viu en un corredor ecològic per on no circulen cotxes i tot està a uns quinze minuts a peu.

Així es promou la biodiversitat i l'ecologia urbana, com un punt de trobada d'ambients naturals i socials.

102

Amb el tuc-tuc reparteixen reductors de cabdal i mesuradors d'aigua per totes les cases i zones turístiques, per limitar-ne el consum. Amb els quatre números que veuen al comptador, els balnesos deixen de percebre l'aigua com una cosa que donen per feta. Comencen a comptar la que utilitzen i a pensar-s'ho dues vegades, abans de fer-ho.

De mica en mica s'omple la pica, i les reserves d'aigua. A molts balnesos els motiva recollir l'aigua de pluja i tenir el comptador a ratlla, només gastant l'aigua imprescindible.

Creen una competició sana, a veure a qui se li acut la idea més enginyosa per estalviar, reciclar o reutilitzar aigua dolça.

RIMBA

Assumint-ho com un repte col·lectiu, han aconseguit més aigua i que les relacions de la comunitat siguin més fluides.

La Rimba s'adona que disposar d'aigua és una joia per a la gent i per a les flors ocell del paradís, que aixequen el cap, els hibiscs, que captiven nous pol·linitzadors, els gossos, que deixen de dur la llengua fora, i els elefants, que tornen a humitejar la trompa.

La Rimba ja sap que ella no reduirà la petjada hídrica de tota l'illa ni limitarà l'extracció d'aigua de grans empreses.

Però això no la frena a fer la seva part. I en fer-la, sent que alguna cosa flueix dins seu i com l'emanava cap a fora.

És la bellesa interior de les persones benefactores, perquè les seves accions són una declaració d'amor al planeta.

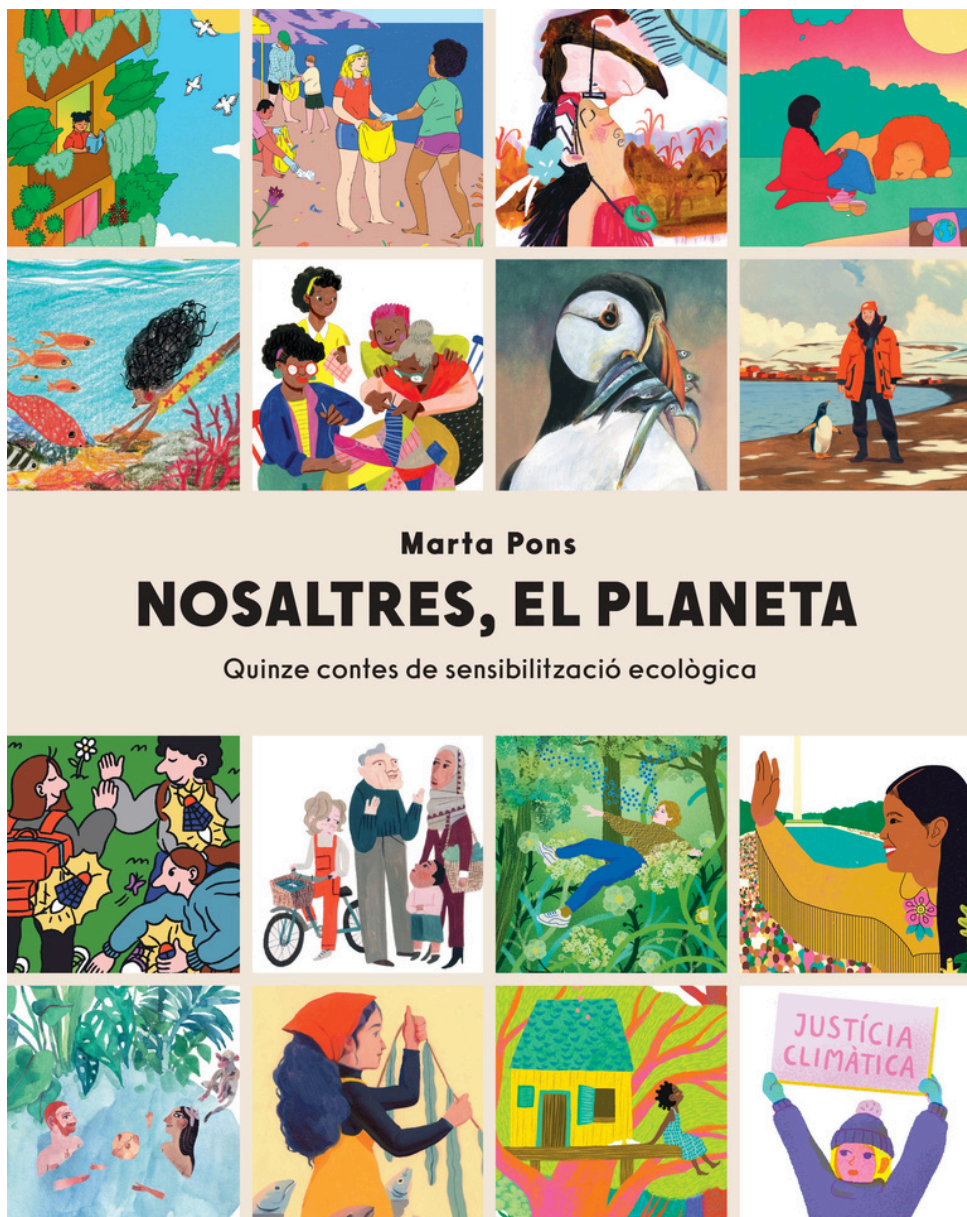
87

Comença'l a llegir

Fitxa tècnica

**FINESTRES
CÒMIC**

Títol: Nosaltres, el planeta | **Autora:** Marta Pons | **Data de publicació:** 4 de novembre | **ISBN:** 978-84-19523-48-8 | **PVP:** 30 € | **Pàgines:** 184 | **Format:** 21,5 x 26,5 | **Enquadrernació:** Tapa dura

Contacte

Prensa i comunicació Finestres Còmic
premsa@editorialfinestres.com